

DIETHYLETHER

B-værdi: 1 mg/m³

CAS nr.: 60-29-7
Bruttoformel: C₄H₁₀O.
Strukturformel: CH₃-CH₂-O-CH₂-CH₃

Fysisk-kemiske egenskaber

Synonymer: Ethylether, ether, æter. **Molvægt:** 74,12. **Beskrivelse:** Farveløs, meget flygtig, yderst brandbar væske med en karakteristisk skarp lugt. **Smeltepunkt:** -116,3°C. **Kogepunkt:** 34,6°C. **Massefylde:** 0,714 g/cm³ (25°C). **Damptryk:** 439 mmHg (59 kPa). **Flammepunkt:** -45°C. **Vandopløselighed:** 60 g/l. **Octanol/vandfordeling (logP):** 0,83. **Omregningsfaktor (i luft):** 1 ppm = 3,08 mg/m³. **Lugtgrænse:** 8,9 ppm (27,4 mg/m³) (luft).

Forekomst og anvendelse

Diethylether er et af de ældste bedøvelsesmidler, men efterhånden benyttes andre anæstesi-gasser. Den største anvendelse af diethylether finder sted i industrien, hvor stoffet benyttes som opløsnings- og ekstraktionsmiddel for olier, farvestoffer, og polymerer. Desuden benyttes diethylether som kemisk syntesemedium i laboratorier, samt i blyfri motorbenzin.

Miljømæssige forhold

I luften nedbrydes diethylether ved reaktion med hydroxylradikaler, halveringstid på 29 timer. Diethylether er mobilt i jord. Da det er et meget flygtigt stof vil der hurtigt ske en afdampning fra jordoverflade og vand. Grundet diethylethers lave octanol/vand fordelingskoefficient (logP) vil en akkumulering i fisk og andre akvatiske organismer næppe forekomme.

Optagelse, omdannelse og udskillelse

Diethylether optages let efter inhalation. Optagelse ved hudkontakt menes at være af mindre betydning. Efter optagelse fordeles diethylether hurtigt via blodet i hele kroppen. De højeste koncentrationer er målt i hjernen, nyrer, leveren samt i fedtvævet. Diethylether udskilles primært uomdannet via udåndingsluften. En mindre del omdannes i leveren via ethanol og acetaldehyd til acetat. Ikke flygtige metabolitter udskilles i urinen.

Sundhedsmæssige effekter

Den akutte giftighed af diethylether er lav både i mennesker og forsøgsdyr. Dampe af diethylether i koncentrationer over 600

mg/m³ kan hos mennesker virke irriterende på slimhinderne i næsen, hvorimod øjne og svælg ikke så let påvirkes. Udsættelse for højere luftkoncentrationer (> 6.000 mg/m³) kan påvirke centralnervesystemet og forårsage utilpashed i form af træthed, opkastning, besværet vejrtrækning samt faldende puls og temperatur. Luftkoncentrationer på 46.000 mg/m³ og derover virker bedøvende, dog afhængigt af eksponeringstiden.

For gnavere er rapporteret LC₅₀-værdier i intervallet 95,480-184,800 mg/m³.

Ved oral indgift er for rotter rapporteret LD₅₀-værdier i intervallet 1,2-2,5 g/kg lgv.

Efter længere tids indånding af høje koncentrationer (30.000 mg/m³) kan diethylether have en leverskadende effekt hos gnavere, samt i nogle tilfælde være dødelig. Et nul-effektniveau (NOAEL) er fundet ved 6.000 mg/m³.

Gentagen oral dosering af diethylether har vist, at høje doser (3,5 g/kg lgv. per dag) kan have følgende effekter: reduceret fødeindtag, kraftigt vægttab og i nogle tilfælde død. Der blev fundet et NOAEL ved 500 mg/kg lgv./dag.

Diethylether anses ikke for at være genotoksisk eller kræftfremkaldende.

Reguleringer / vurderinger

Klassificering: Fx;R12 R19.

B-værdi: 1 mg/m³, hovedgruppe 2.

Jord: poreluftkriterie: 1 mg/m³.

Drikkevand: 40 µg/l.

Grænseværdi, arbejdsmiljøet: 1.200 mg/m³.

Grundlag for B-værdi

Til beregning af grænseværdien tages der udgangspunkt i en undersøgelse af diethylethers akutte giftighed for mennesker. Frivillige blev udsat for dampe af diethylether i 3-5 min. Det laveste observerede effektniveau (LOAEL) (irritation af slimhinderne i næsen) blev fundet ved 616 mg/m³. Der anvendes en SF_I på 1, da humane data benyttes; en SF_{II} på 10 for at beskytte særligt følsomme mennesker, en SF_{III} på 10, da et LOAEL benyttes. Grænseværdien beregnes til 6 mg/m³.

Imidlertid har diethylether en lav lugtgrænse i luft. En grænseværdi baseret på lugtgrænsen i luft (8,9 ppm) beregnes ved MST's beregningsmodel (10% af befolkningen kan med 85% sandsyn-

lighed lugte stoffet) til 1,5 mg/m³.

For stoffer, hvor lugt er den begrænsende faktor, sættes B-værdien lig med grænseværdien.

Den nuværende B-værdi er fastsat til 1 mg/m³. De foreliggende data giver ikke umiddelbart anledning til at ændre denne B-værdi eller til at ændre placering i hovedgruppe.

Reference

Strube MS. (1995): Evaluation of health hazards by exposure to diethyl ether and estimation of a limit value in ambient air. Institutet for Toksikologi, Levnedsmiddelstyrelsen. Baggrundsrapport udarbejdet for Miljøstyrelsen.

Februar 1995 MS/IT.
September 1996 ENI/IT.